

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
 Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
 Nyiltér szavanként 6 L.

Alapította: ifj. Szántó Károly.
 Felelős szerkesztő: Dr. BOCZ SOMA
 Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“

Megjelenik minden vasárnap.
 Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére küldendők.
 Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatnak vissza

Vasárnapi vásárok.

Azért Isten napja a szent vasárnap, mert az isten csak vasárnapi lélekben születik meg. A hétköznapok a relatív világ szürke bizonytalanságainak még szürkébb, többnyire szurtos, mivesnapjai. A kenyérért való sok-sok ádáz tusakodásnak, kevés örömet nyújtó, szipla napjairól, alig ragyog reánk valami nagy özönben a napsugaras égi fény, az abszolút világ kék azurjáról. Sötét és komor még a legderüesebb májusi hétköznap is, mert benne vigyorog hátunk megett az a kimondhatlan sok relatív szürke kicsiség, ami ürmöt csepegtet poharunkba, csurmolját elegyít kenyérünkbe, izzadság csöppöket gyöngyöztet homlokunkon, a halálos fáradtságig gyötri izmainkat s lassan, de biztosan a porrá-mállásra érleli meg életenergiánkat. A szürke hétköznapok tépik le orcáinkról Sáronnak rózsáit, ezek görbesztik meg a délceg Absolonokat s tépdésik ki a csigás hajfürtöket. Ezeken a napokon esz-kabálják egybe az embertelen s lehetetlen törvényeket, ezeken hullámszanak fel s alá, tébolyító kiszámíthatatlansággal, a bőrzék árfolyamai, ezeken omlanak be a föld alatti tárnák emberhusra éhes üregei s ezeken a napokon van megengedve, hogy végrehajtok tisztelegjenek az adóhátrálékokért.

Azt hiszem, észrevehették, hogy a vasárnap egészen más, mint a többi. Minden tisztességes ember másként ébred fel vasárnap reggel a hajnali álomból s ha kilépek az utcára nem a

tegnapi képet találja maga előtt. Mintha a levegő vezetőképessége még a hangokat is megváltoztatta volna. A nap is másként ragyog, a házak is, mintha kihúzták volna magukat. Az ünneplő ruha, mintha az emberek belsejét is ünneplőbe öltöztette volna. Az arcok megváltoznak, a kemény vonások megpuhulnak, a szuros sovén szemek letompulnak, a gögös állak egy fokkal lejjebb engednek. Meglassulnak a lépések, az egész test ritmikusabban mozog

Egyszóval vasárnapon mindenki jobb lesz egy kicsit s az egész világ egy picikét felülemelkedik önmagán. S ez a valóság nagyon sok kicsi, önmagában jelentéktelen, de eredőjében érezhetővé vált, tényekből tevődik össze. Vasárnap az emberek jobban megmozdának, tiszta fehérműt vesznek. És senki se higgye, hogy ennek nincs visszahatása a lélekre. Bizonyos, hogy jobb volna az emberiség, ha minden napon megfürdene és tisztán jönne. Nem próbálta meg, aki ennek igazságát nem érzi. Mily bölcs a biblia parancsa a hetedik nap megszenteléséről és a teljes munkaszünetről. A régi törvényhozók mélyen szántó pszichológija és szociális érzéke nyilatkozik meg benne.

Mert mit jelent a munkaszünet hetenként egyszer? Azt, hogy egy napra megáll az élet tülekedő, vásáros zsi-valya, mely elmerüléssel fenyeget. Beáll a csend, ahol önmagára eszmél az ember. Az emberek nem magukban rosszak, csak rosszul megszervezett életük teszi őket azzá s ha megszü-

nik a hétköznap élet feszítő ereje: még a kenyérszerzésben gonosz emberben is, azonnal vasárnapi tiszta vágyak ébrednek fel.

A vasárnap — csupán önmagában — még templom nélkül is: egy próféta prédikáció arról, hogy az élet célja nem az üzlet, nem a habzsolás, nem a püfölés, nem a guzsbakötés és nyomorgatás. Egyszóval, nem a praxis és a baksis, hanem az, hogy eszméljünk rá a bendő materiális jókarbantartásán kívül, arra is, hogy tul a beleken, az erdei makkon, kenyéren a statáriumos gyönyörűségeken és a gyalázatos, erotikus „peniskultuson“, van még más is az emberekben!

Ezért Isten napja a szent vasárnap. Nos hát, megkérdezem a prefektus urtól és sógorától, Tatarescu miniszter urtól, hogyan tudnak behunyt szemmel elzónázni a vármegyei vasárnapi vásárok előtt? Parancsolják meg, hogy holnapon Kudzsiroon pl. ne vásároljanak az emberek! Az általános vasárnapi munkaszünet mindenütt kötelező, ahol a permanens munka nem életszükséglet. A heti és országos vásárokat Kudzsiroon hétköznapokon is meg lehet tartani és nem okvetlenül szükséges, hogy a templomozás ideje alatt adjanak, vegyenek, áldomásozzanak és verekedjenek az emberek.

Inkább kevesebb ünnepnapot, mint 52 vasárnapi kirakodó piacot. Nagyon nehéz, sőt lehetetlen, a kirakópiacokon sátrak között, az utat megtalálni, mely nemcsak az örök Végtelenhez, de igazi éntünkhöz is elvezett! *Gergely Ferenc.*

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

A kenyérmezei Táltos meséiből.

A verebek.

Az ülyük nagyon rákaptak a Verebekre, úgy, hogy ezek sehogy sem tudták magukat megoltalmazni a ragadozóktól. Elmentek hát védelmet kérni a Sashoz.

— Felsőges urunk! — így beszélt a szónok, — a mi rettenetes nagy bajunkban imhol Hozzád jöttünk segítségért. Itt állanak alázatos esedezéssel, uram, szined előtt legelő a nagyfejű Verebek, született méltóságok, a választott nagyok; itt állanak jobb kéz felől a városi Verebek, utánuk a falusi Verebek, bal kéz felől itt állanak az asztagban lakó kövér Verebek és itt állanak a havasok sovány lakói...

Óh ti Verebek! — szólt közbe a Sas elszomorodva — hát ti mikor ilyen nagy bajban vagytok, akkor sem vagytok mindnyájan egyforma Verebek?!

A szónok.

Egyszer az állatok gyűlésén a Szamár előállott s hogy, hogy nem, valami igen okos dolgot mondott.

Az állatok majd megszakadtak, úgy nevettek. No — gondolta az Oroszlán magában — most rápirít a nevetőkre és szánt-szándékkal valami rettenetesen nagy ostobaságot mondott éppen arról a dologról, miről a Szamár az imént olyan okosan beszélt.

Az állatok úgy éljeneztek az Oroszlánt, hogy csakugy rengett belé az egész vidék.

— Ostobák vagytok! — zugta a fejükre az Oroszlán, — lám ha valaki beszél, ti sohasem arra ügyeltek, hogy mit mond, hanem mindig csak azt nézitek, hogy ki a szónok?

A segítség.

Egy vásott liceumista, a városi Sistatt végénél úgy eltalálta egy kavicssal a Verebet, hogy az a szárnyára is, lábára is menten megsebesült. Hanem azért az öreg fenyőgalyak között valahogy mégis elmenekült és elvánszorgott az országutig. Ott leült az utszélen s jó darabig gubbasztott magában,

míg egyszer csak nagyon megéhezett. Nézegetett jobbra-balra, de bizony nem volt semmi ennivaló a közelben.

Egy idő múlva arra ugrált egy fiatal Veréb. A béna megszólította:

— Óh atyámfia, hozhatnál nekem egypár jó szemet, vagy egy fél gilisztát! Jusson eszedbe, hogy tavaly nyáron, mikor a macska ránk lesett a sövénykerítésen, én riasztottalak fel benneteket, hogy meneküljete!

— Hja, lelkem, az régen volt! — felelte a fiatal Veréb s faképnél hagyta a bénát.

Egy idő múlva egy regáti Veréb ugrált arra.

— Kérlek alássan, — könyörgött a béna, segíts meg! Igaz, hogy sohasem láttuk egymást, de testvérek vagyunk s ha van szived, megkönyörül sz rajtam. Hozz egy-két szem ennivalót nekem!

Az idegen Veréb úgy tett, mintha ő nem volna veréb s nem értene az itteni verebek nyelvét s odébb ugrádozott az agronom ur mindennel teli udvara felé.

— Jaj-jaj, jajgatott hangosan a béna Veréb.

A kétféle keresztyén husvétí idő és a naptárreform.

Írta: Gergely Ferenc.

A közel múlt kettős husvétí dátum megint alkalmat adott arra, hogy a napilapok a naptáregységesítésről, vagyis a husvétí időnek egy változatlan, állandó időpontra való, fixinzásáról nagy hangú kijelentéseket tegyenek. Megszólaltatják a naptáregységesítés legnagyobb elvi akadályozóit, a gör. kel. egyháznagyokat, akik a Népszövetség naptáregységesítő reform terveihez bejelentik elvi hozzájárulásukat — a napilapok fecsegései szerint.

Nem éppen ilyen könnyű a dolog a Julián és Gregorián-féle naptárak közötti dogmatikus eltérések összeegyeztetése körül, mert az eltérés dogmatikus és nem kánon jogi természetű, ami magával hozza azt is, hogy a dogmatikus dicisciplinák közül egyetlenegy is csak úgy lehet megváltoztatni, ha ezt egyetemleges zsinati (oconomicum concilliumi) határozat mondja ki dogma szerűen. Tehát egyáltalán nem lehet hibáztatni az orthodox egyháznagyokat, hogy csak érettségük késlekedik a naptáregységesítés s csak érettségük kell bizonyos esztendőkből, mint az idén is, az orthodox husvétí dátumot kitolni a nyugati naptár Európa szerte akkreditált időpontjáról. Nem tehetnek az orthodox egyházfők — ex c'athedra — még elvi kijelentéseket sem, mert ami dogma: az dogma s azokhoz egyéni elvekkel nem lehet éppen nekik kozzá szólni! Csak magánvéleményeket adhatnak le, erre pedig a Népszövetség nem mondhatja ki a kötelező naptár egyesítést.

Tehát úgy áll a dolog, hogy a napilapok híresztelése nyomán a naptár-egyesítéséről Romániában még korai beszélni s ha csakugyan hangoztak is el beleegyezést eláruló vélemények az egyházfők részéről, azok csak egyéni megjegyzések és utmutatások lehetnek, amelyeknek gyakorlati értéke a kivihetőség szempontjából nagyon csekély.

De, hogy általánosságokkal ne se kélyesítsük el a dolog velejét, azért a husvétí dátum körüli elvi nehézségek lényegét is előadom röviden, hogy az

Ha se a hálátlan ismerős, se a kőszívű idegen nem segít meg, ki segít hát rajtam?!

Feleletképpen erre fent, a levegőben, felzendült a Pacsirtának a jó Istent dicsőítő éneke. A béna Veréb megértette az intést s nyomoruságában könyörögve, reménykedve pillantgatott fel az égre.

Egy idő múlva buzás szekér haladt végig az országuton s a szekérből itt is, ott is kihullott egy-egy szem az utra. A Veréb, mikor meglátta az első buzaszemet, egyszeribe elfelejtette, hogy kiről zengett nem régiben a Pacsirta. Mikor pedig jól tele ette magát, ezt motyogta magában:

— Hej, de tenger sok eszem volt nekem, hogy idejöttem az országutra, mert lám, a Szerencse helyembe hozza az ennivalót.

— **Fürdőrend.** A helybeli kádfürdő bármely csütörtök, péntek, szombaton egész nap és vasárnap délelőtt, a gőzfürdő urak részére bármely szombaton délután van nyitva. Gőzfürdő hölgyeknek ez évadban utóljára május hó 3-án csütörtökön délután.

egész naptáregységesítés kérdésének a punctum saliensével is tisztába jöjjünk.

A keleti, orthodox egyház tudvalevőleg nem fogadta el azt a naptár kiigazítást, melyet XIII. Gergely pápa hajtott végre a Julius Caesar-féle naptáron s e merev elzárkozás következménye lett az a több napos késés, mely a mostani 8 napos késésre olvadt le a Julián naptár kronológiájában. E merev elzárkozást még fokozta az a dogmatikus szigorúság, hogy az összes változó ünnepek igazi „aranykulcsát“, a husvétot, úgy ünnepelte meg s ünnepli meg ma is, ahogy azt a 325-iki niceai zsinat elrendeli a maga sacramentális decretumaiban. Tehát e szerint a husvét soha egybe nem esik a zsidók husvétjával (nissan 14-iki passzachhal) még akkor sem, ha a tavaszi aequinoctiumra következő első holdtölte utáni vasárnap, az általánosan elfogadott fix datuma a husvétnek. Mig tehát a Gergely naptár keretén belül, a nyugati keresztyének sokszor ünneplik meg együttesen a husvétot a zsidók passzachjával, addig a Julián naptár a husvétot mindig kitolta és kitolja ma is a második vasárnapra, nehogy a niceai végzéssel ellentétben egybeessék a husvét a zsidók ünnepével. Ez a dogmai merevség következménye, amelyen a keleti egyháznak csak úgy áll módjában korrekciót eszközölnie, ha egy újabb egyetemes zsinaton a niceai zsinat husvétra vonatkozó végzéseit felfüggeszti s újabb decretummal helyettesíti.

Erre azonban a jelen körülmények között nincsen egyáltalán lehetőség. Megpróbálták ugyan 1923-ban Konstantinápolyban egy veconomikus zsinat összehívását, de pl. az orosz és bulgár patriarchák távolléte miatt, csak „inter orthodox conferenciát“ tarthattak. IV. Meletia akkori konstantinápolyi pátriárka elnöklete alatt, melyen szóba került a naptár egységesítés ügye és amelyen — a niceai végzéseket nem állván hatalmukban megváltoztatni — csak azt mondhatták ki, hogy a naptárt kiigazítják, de nem egyeztetik össze a Gergely-féle naptárral. A kiigazítás Romániában is keresztül vitetett egyházilag is, de a husvétí időt korlátozó rendelkezések érvényben hagytak. Minthogy a konstantinápolyi pátriárka időközben Görögországba volt kénytelen emigrálni s minthogy továbbá a paroszláv és orosz képviseltek megjelenésére nincsen kilátás, azért e sorok írója: kétségbe vonja, hogy a Népszövetség e dogmatikai nehézséget kitudná küszöbölni. Pedig az idej 1928-ik esztendő a legalkalmasabb idő lett volna egy általános naptáregységesítésre s egy örökre szóló naptárreformra. Igaz, hogy a Gergely-naptár keretén belül.

Erről a megkésett naptáregységesítésről s ezzel együtt a naptárreformról, — a maga egészen önálló tervei szerint, — e sorok írója legközelebb elfogja mondani (ez ujság hasábjain) a leglényegesebb dolgokat, hogy a laikusok is lássák meg, hogy nem éppen nevetésre ingerlő cseplesz dolog a kalandárium fabrikálás, hanem nagyon komplikált és nehéz tudomány biz' ez!

Berivoy József kolozsvári hangversenye

A kolozsvári Athlétikai Club meghívására, annak Farkas-utcai palotájába, Erdély magyarságának díszes jelenlétében, mutatkozott be a nagyobb nyilvánosság és hivatalos kritika előtt először, Berivoy József. Ismerjük őt és tehetségét s tudtuk róla azt, hogy a benne lakó őstehetség kifelé tör a mi szűk körünk-ből. A közönség szünni nem akaró tetszés nyilvánítása, a K. A. C. elnökségének művészi kiviteli ezüst plakettje bizonyosságai a külső sikernek s a „Keleti Ujság“ és „Ellenzék“ kritikái igazolják azt, hogy a magyar dalnak ma ő egyik legkiválóbb interpretálója. A megjelent kritikákat az alábbiakban adjuk:

A „Keleti Ujság“ szerint: Berivoy József először jelent meg Kolozsváron a nyilvános szereplés színpadán, bár társaságok szűkebb köreiben s főképpen hunyadmegyei pátriájában sokan ismerték az ő dalokat előadó különös képességét, aminek híret messzire szét-hordották. Nem iskolázott hangú énekes ő hanem mélyen átérző lelkét viszi bele a magyar dalba, mikor ráit a zongorára és elkezd énekelni. A lélek érzéshurjain hozza ki és viszi át a hallgatóság lelkébe azt, ami e dalokban sirnivaló, vagy ami tüzzre pattant. Van sok finomság, sok érzékenység és sok fűz az előadásában s kellemes hangját használni tudja.

Az estélyen hálás közönsége volt a bemutatkozott Berivoy Józsefnek, akit nemcsak szünni nem akaró tapsokkal ünnepeltek, de akit a fellelkesített hallgatóság nem akart elengedni a zongora mellől. Mind többet és többet akart hallani a Fráter-, Balázs- és Sándor daiokból, amelyeknek ritka átérző előadja.

Az „Ellenzék“ a következőkben emlékszik meg: Hangulatos, színes emlékü dalest keretében mutatkozott be nagyszámu és előkelő közönség előtt vasárnap este a KAC. klub-helyiségében Berivoy József, a hunyadmegyei uritársaságnak közszeretnek örvendő kedves alakja, aki a magyar dalnak művészi melegsívű interpretálója. Előadásában valósággal éltek az édes-bus magyar nóták, hol könnyet csaltak a szemekből a szomorú melódiák, hol pedig kipirultak újra az arcok, amikor a kitűnő énekes hangjának ércs csengésével a pottogó ritmusu dalokat szólaltatta meg. Berivoy József megállapíthatta, hogy kolozsvári közönsége lelkes szeretettel fogadja énekművészetét, mert minden számát szünni nem akaró taps kísérte s mikor befejezte a dalokat, az elragadtatott hallgatóság alig akarta leereszteni a pódiumról. A KAC. igazán jól tette, hogy ennek az őstehetségű, kiapadhatatlan muzikalitású, kedves uri énekművészenek alkalmat adott a kolozsvári bemutatkozásra.

A Kisebbségi Nők Egyesületének nyaraltatási akciója.

Az életnek a célja kettős: kiélni a maga tartalmát és a jövő életet biztosítani. Ősi ösztön rakja a szülőkre a gyermekek terhét, amely teher egyenlő a legnagyobb dicsőséggel, a legnagyobb, de egyben az értelemmel szinte fel nem fogható boldogsággal. Nagyon anyagias felfogás s az életesménynek s az élet céljának abszolút meg nem értésével egyenlő, amikor nem kívánjuk a magunk életének a folytatását, amikor irtózunk a gyermektől. S bár a gyermek gondozása és felnevelése gondot ad, anyagilag és erkölcsileg egyaránt, az élet értelmét, különösen a mai Istentől annyira elpártolt világban, gyedüli csak a gyermekáldás adhatja meg.

A gyermek azonban gondozásra szorul. Amig kicsiny, anyja mellett, a szülői házban. De bármilyen kedvező feltételek mellett is nőjön fel és serdüljön ifjává, mégse nélkülözheti az éghajlat és környezetének megváltoztatását. Ahogy a másvidéki levegő új erőt önt ereibe, úgy az új, illetve a más környezeti is szellemére csak ösztönöz és erősítő erővel hathat.

A romániai Kisebbségi Nők Egyesületének nyaraltatási akcióját ezért mindenki csak a legnagyobb elismeréssel és hálával fogadhatja. Ez az akció közös csoportba fogja összegyűjteni Románia összes nyaralni vágyó, illetve a nyaralást szükségesnek érző magyar ifjúságát és a vidéki városokban és falvakban magyar családoknál kívánja őket elhelyezni. Már említettük, hogy a levegőváltás csak jó hatással lehet a zsenge szervezetre, de gyógyító erővel bír arra a szervezetre, amely a nagyváros ködös és poros légkörében élt egész esztendőben.

Hunyadmegye és Szászváros közönségét kérjük, sziveskedjenek ezt az akciót felkarolni s a kevésbé tehetősek se zárkózzanak el attól, hogy egy-egy gyermeket néhány hétre magukhoz fogadják. Gyermekeinkre szükségünk van, azok egészségének a fentartása, fejlődésüknek gyorsítása nemzeti érdek. Nemzeti kötelességét teljesíti az, aki egy-egy magyar gyermek vidám nevetését fogadja a házába.

Reméljük, hogy közönségünk teljesen megérti az akció fontosságát és minden erejével azon lesz, hogy a Kisebbségi Nők Egyesületének terve a lehető legszélesebb keretekben megvalósuláshoz jusson. Sok áldozatot nem kell hozni, hiszen egy szájjal több vagy kevesebb, családos háznál már úgy sem számít s a más környezetből jött gyermek befogása és vidámsága a családra is csak frissítőleg hathat.

Biztosítuk a magyar gyermekek néhány hetes pihenését.

HIREK.

A gépmadár

elindult három emberrel s a végtelen ég és a harsogó tenger között az ó-világból az új-világba repült. Szelek korbácsolták a törékeny jószág szárnyait, haragos hullámok tajtékos habja igyekezett elborítani három halandó embert s végtelen magasság és mérhetetlen mélység között diadalmasan repült a gépmadár. Az emberi akarat ime megint csodát művelt. Elemek harcával dacolva kényszerítette engedelmességre az anyagot, melyből az emberi tudás megalkotta Ikaros álmát, a lélektelen madarat, mely úgy repül, ahogy parancsoló gazdája akarja. S ahogy voltak ezer évekkel ezelőtt vállalkozók, kik törékeny faalkotmányon a víz hátán és a szél segítségével igyekeztek új, ismeretlen világok felé, a ma embere már széllal és vízzel szemben, tudására támaszkodva, 4000 kilométert repül 36 óra alatt. A halál táncolt körülöttük s a fegyelmzett ember minden idegszálával a motor kattogását figyel, nem nézi az eget, nem a vizet, csak repül merre a delejtű jelzi az irányt, csak a műszereit figyel, melyeket ember alkotott. Egy fáradt mozdulat, az elernyedésnek egyetlen pillanata elég lenne, hogy hiába várják a levegő hőseit ott túl az új világba s hogy hiába keressék a haragos vizek mélyén, siró szerettei. Az élettal játszott három ember s örök dicsőség a jutalmuk. Kiválasztottak űk, győzelmes hősök, kiknek

nyomán már bizonyára könnyebb lesz elindulni a végtelen ég és a mérhetetlen tenger között az új világ felé.

— **A reformátusok temploma** repedezett és beomlással fenyegetett boltozatának lebontásával felmerült költségeket az egyház vezetősége lehetőleg az építési-alap igénybevétele nélkül óhajtotta fedezni, ezért ismételtén azzal a kéréssel fordult az egyházzal szemben fizető-kötelezettségben levőkhöz, hogy tartozásaikat sürgősen egyenlítsék ki. Most az egyházi adóval ez évre megrótt adózókhoz fordul a vezetőség s kéri, hogy az imént jelzett célból, aki csak teheti, fizesse be nemcsak esedékes félévi, hanem egész évi egyházi adótartozását.

— **Kinevezés.** A régenstanács a szászvárosi járásbíróság területére telekkönyvi igazgatóvá Hajnal Izidor irodaigazgatót nevezte ki.

— **Házasság.** Szathmáry Vilmos, a Vulcu J. nagykereskedő-cég raktárnoka, f. hó 9-én husvét másodnapján tartotta esküvőjét Szaluka Róza ref. hajadonnal Marosillyén. Az ifjú pár a szászvárosi kicsiny magyarság nyeresége.

— **Eljegyzés.** Simon Ferenc petrozsényi ref. igazgató-tanító eljegyezte Algyógyon Fábán Irén szintén petrozsényi ref. tanítónőt.

— **A szászvárosi Ref. Nőszövetség** április hó 29-én d. u. 6 órakor tartja, a jelen időszakban bezáró vallásos-estélyét, a kollégiumi imateremben, a következő sorrenddel: 1. Előfohász. 2. A 37-ik éneket (régi könyvben 128. lapon) éneklí a gyülekezet. 3. „Csendes órák”-ból felolvás Kállay Anna. 4. Szaval Fodor Juliska. 5. Weltzer Hermin orgona-játszása mellett énekelnek: Debreczeni Mici, Gönczy Irén, Kállay Anna és Pakker Irén. 6. Felolvás dr. Dózsa József. 7. Szaval Kossa László. 8. A 263 ik éneket éneklí a gyülekezet. Szövege: „Egyetlen forrása minden kegynek, egyetlen mentsvára a lelkemnek, Jézus Te Megváltó s üdvöt hozó, mossál meg s tégy fehérré mint a hó! Tiszta fehér, miként a hó. Mossál meg engem s leszek fehér miként a hó. Soká nem ismerem szereteted, Hogy te a bűnöst tisztává teszed. Most látom: csak te vagy az üdvadó. Oh Jézus tégy fehérré mint a hó! Tiszta fehér, . . .” stb. — Kérjük elhozni és énekelni. Perselyadományok a szegények javára. E befejező estre különösen kérjük a közönség érdeklődését és pontos megjelenését. A rendezőség.

— **Halálozás.** Özv. Ábrahám Albertné életének 60-ik évében hosszas szenvedés után folyó hó 18-án meghalt. Temetése folyó hó 20-án ment végbe általános részvét mellett.

— **A lei stabilizációjáról** nyilatkozott Kolozsváron Lapedatu kultuszminiszter a kolozsmegyei liberális párt husvétii gyűlésén. A fontos kijelentést magunk is szükségesnek látjuk leközölni, Tamás apostol husvét utáni megjegyzéseinek aktualitásaival: „csak akkor hisszük el, ha saját szemünkkel látjuk már!” Különben a miniszteri ígéret ekként hangzott el a Bánffy palotában:

„— Ma a stabilizáció előkészítésének a stádiumában vagyunk. Ennek a munkának eredményét Bratianu Vintila a juniusi szesszió alatt fogja bejelenteni. A legbiztosabban állíthatom, hogy a stabilizáció igen nagy könnyebbülést fog létrehozni a gazdasági életben. A külföldi kölcsön következtében meg fog szünni a pénzhiány. Az állam kifizeti a Banca Nationalának tizenhatmilliárdos adóságát és nemcsak a huszonnégymilliárdnyi bankjegy forgalmát biztosítja, hanem negy-

venmilliárd összegben új kibocsátásokra is felhatalmazást fog adni. A pénzkrízis elmúltával természetesen a kamát is sokkal kisebb lesz.

— Ami a kormány helyzetét illeti, azt mondom, amit Bratianu Jonel mondott: „A kormányokat nem a külső akciók buktatják meg, hanem azok a hibák, amelyeket maga a kormány elkövet”. A jelenlegi kormány mentes az ilyen hibáktól s ezért hiábavaló a fenyegetőzés Gyulafehérvárral, mert a kormány erősen áll helyén és tovább is a kezében tartja az ország sorsát. Husz-harminc évig kell a liberális pártnak kormányoznia, hogy a fejlődés folyamatát biztosítsa.”

— **A népszövetség 1927. évi beszámolójának szomorú adatai.** Pontos összeállított statisztikák szerint a világháboruban elpusztult 10,135 000 ember. Ebben a számban nincsenek benn azok, kik a harctéren szerzett betegség következtében a háboru befejezése után haltak meg, kiknek száma szintén igen nagy. — A háboru utáni években 21,000.000-val kevesebben születtek, mint a háboru előtti ugyanannyi évben, viszont a halálozások száma több mint 6 millióval emelkedett. — A háboru költségei az összes államokban 1.812 milliárd arany frankra, vagyis 60.000 milliárd papir leire rugtak. — Temérdek vér és arany jelzik tehát a háborus éveket. Vajjon a fenti megdöbbentő számok elriasszák-e az arra hivatottakat a jövő háborujától?

— **Figyelmeztetés.** A „Szászváros és Vidéke” kiadóhivatala egy pár ingyenes példányt fog küldeni ezután állandóan a magyar öntudat erősítése végett, a vármegyei magyarlaktá vidékekre. Kérjük a címzetteket lapunknak az érdekes magyar testvérek közötti pontos szétosztására.

— **Változás az Itáliába szóló postai küldemények díjszabásában.** Április elsejével az Itáliába és ahhoz tartozó gyarmatokba egy levél díja 20 grammig 7:50 lei helyett 10 lei, további 20 gramm vagy annak töredéke 6 lei. A levelezőlap díja 4:50 lei helyett 6 lei.

Kukinczloh.*

Feltettem magamban, hogy husvétkor egész évre kipihenem magam. Szombaton lefekszem, kedd reggelig föl sem kelek. Férj tervez, feleség végez, miért is aztán mint hihtű keresztény, másnap délelőtt a templomban elmélkedtem a hallottak felett, délben a komám-asszony nál egy hétre való laskalevest és kapansültet, kebeleztem be, — költemény volt. Délután szemtanuja voltam egy autótulajdonos fiatal pár kedves csicsergő-turbékolásának. Szemtanuja, mert a luxuskocsi ablakainak irtózatos dörömbölésétől, nem hallhattam semmit. De a negédes fejhajtogatások, szempillák szemérmes kacér rebbenései, végtelen boldogságot árultak el. Reám ragadt. Végtelen boldognak éreztem magam én is. Amerre tekintek, minden, de minden, oly szép, oly nagyszerű, kikelet, a feltámadás ünnepe, — csak a cipőm ne szorított volna oly irtózatosan.

Este igaz, egy kicsit idegeskedtem. Nem értem, hogy lehet egy asszonynak annyi ideig öltözködni és még sincs rajta semmi? Én pl. sokkal több ruhadarabot veszek magamra és még akkor is, ha idegességemben, félve hogy elkésünk a koncertről, mind a tíz körmőmet végig rágom, akkor is 15 perc alatt elkészülök. Ha az asszony nem szól egy szót sem, többet beszél, mintha folyton járna a szája. Most is a koncerten, úgy tíz óra után, az asszony diadalmas szempillantásai azt modották, „ugy-e mondtam, nem késünk el”. A hangverseny szép volt, csak ne szorított volna

* Guck in's Loch.

a cipőm oly nagyon. Nagy művészet az kérem, derült arccal végigülni egy koncertet akkor, ha a cipő egy számmal kisebb, mint kellene. Végre valahára mégis hazakerültem. Elsőnek természetesen a cipőt rugtam le. Be jól esett. Elgondoltam, milyen snáider volt az a suszter, aki a cipőket azért csinálja, hogy embertársait megkinozza.

Noha pénzbe került, a villanyt mégis égve hagytam, mert én azt mindig nagyszerűen tudtam élvezni, ha a villanyfény 1 óra után is ég. A város világitott nekünk husvétra ingyen, udvariasságból, miért is hálás köszönet bölcséinknek.

Elszenderedtem. S nemsokára a boldog gyermekkorba álmodtam magam. Nagy ricsajt csaptunk mi gyerekek. Egy hatalmas négykrajcárossal a zsebünkben, nána Léna, a bonnénk védő szárnyai alatt rohantunk a bolhaszínházba. De nem a 2—4—6 fogatos ezüst bolha húzta kocsikat bámulni, olyat már láttunk, hanem Fatimét megbámulni és megtapsolni. Ónagysága hatalmas megtermett aszszonyság vala, pelyhedző bajusszal, hatalmas szőrös bibircsóval a bal állán. Szégyenlem bevallani, de gyerekkori első szerelmem Fatimé volt. Az 1001 éj meséinek tündére. Pedig úkanyám lehetett volna. Nekünk gyerekeknek a legvonzóbb azonban Fatiménak a csupasz hasa és a háta volt, a közepére erősített ragyogó övvel, elől hátul egy-egy Kukinczloch-hal. Hogy mi az a kukinczloch? Az kérem egy üveglappal eltakart lyuk volt. Az impreszárió váltig invitált, gibsi graijcer, gukszi loch. (Geben Sie Kreuzer, gucken Sie in das Loch.) Leszurkoltuk a két krajcárt s be kukucskáltunk Fatimé gyomrába. Hogy jobban lássunk, az impreszárió Fatimé hátán levő kukinczloch előtt egy égő gyertyával világitott. Uram Istenem, be szép. Az 1001 éj meséinek összes ragyogó kincseit véltem látni. A szivárvány összes színeiben ragyogó csillagok, szabályos mértani ábrák. Fatimé mélyen behuzza hasfalát, hirtelen kibökkeni, hogy pukkan, egy zőrej a kaleidoskopban, mert kaleidoskop volt az istentelennel a gyomrára erősítve és már is egy más bizar mértani ábrába változik a kép. Ónfeledten akaszodom Fatimé terjedelmes csipőire. Egymásután következnek a képek. Az őskor, a középkor, minden pukkanásra más kép. Most egy nagy pukkanás, a világháboru, ismét egy pukkanás, a legújabbkori adókinzások-

kal összekötött illemtani szigorlatok. Na de ezekről máskor. Ismét egy pukkanás. Fáradtan tápászkodtam fel a frissen vikszolt padlóról, ahová az ágyból pottyantam le. Tovább alvásról szó sem lehetett, mert Vilmos a bandája keservesen húzta ablakom alatt a „Wien-Wien nur Du allein“-t és a „Was macht der Mayer am Hymalaier“ nótákat. Meggyötört agyamban elpukkadtt az ihlet hólyaga. Kiadtam a parancsot, „fusson ide a lábvizzel és a régi cipőkkel“. Az ujakat pedig megpróbálom eladni valakinek, nem bánom ha féláron is, de eladom. ALPHA.

„ERZSÉBET“-MOZI A KONVIKTUSBAN.

Alapítva 1911-ben. ++ Ig. váll. Neuvirth György.

Ma vasárnap, f. év április hó 22-én délután 4³⁰ és este 8³⁰ órakor:

A 47. számú zsölye

Filmszínmű. Főszereplők: Dolly Davis, Andre Roanne.

Hétfőn, f. hó 23-án nagy irodalmi est, Henry Batail:

A meztelen nő

világhíres regényének legújabb filmváltozata. Főszerepben: Petrovics Svetozár, Nitta Naldi, Lucienne Legrange.

Cenzurat: de pretorul Dămian.

VIDÉKI

előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy esedékessé vált előfizetési díjaikat a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére postafordul-tával beküldeni sziveskedjenek.

Tisztelettel: a KIADÓHIVATAL.

Halló! Halló!
Dévára is megérkezett

az első 112 2—

AMERIKAI

Biztosító Társulat.

|| Mindenki 85 éves korhatárig biztosítható ||
|| orvosi vizsgálat nélkül és halálesetkor ||

+++ 100.000 leit +++
fizet ezen új rendszerű biztosítás.

Igyekeztek, hogy mielőbb Ön is valakijét bejuttassa a csoportos kölcsönös biztosításba.

Sok szegény ember boldogult már ezen biztosítás által.

Nemcsak magát, hanem másokat is biztosíthat.

Részletes felvilágosítást ad az

„AMERIKA“

Biztosító Társulat

hunyadmegyei vezérképviselője
DEVA, Str. Aurel Vlaicu (Magyar-u.) 31.

Ügynökök kerestetnek.

Dr. Sváby Szanatorium Orăștie, Str. Vlahuța 5. (Régi posta-u.)

 megnyilt 105 5—5

sebészeti, nőgyógyászati, műtéti osztállyal.

A műtéteket
Dr. Roth Frigyes
szászsebesi operateur végzi.

Napi ellátási és gyógykezelési díj 200 lei, a műtéti és gyógyszer díjakon kívül.

Légköri zavarok nem bántják,
s a legtökéletesebb
műélvezetben lesz része, ha

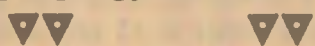
Parlophon

grammaphonon

Parlophon

lemezekről

hallgatja otthonában a
világ legnagyobb művészeit.

E világhírű márka gyártmányai
feltűnő olcsó árban a
„Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“
papirkereskedésében kaphatók

Nincs a megyében napilap,

s így a megyei vonatkozású eseményeket, személyi és egyéb híreket, rendeleteket s üzleti vonatkozású hirdetéseket

csakis a megyében megjelenő ujságokból olvashatja.

Rendelje meg a 16 év óta fennálló s a megye minden részébe járó

„Szászváros és Vidéké“-t

Előfizetési ára: Egész évre 240, félévre 120,
negyed évre 60 leu. Hirdetéseit olcsók!